

סדר הדין ודיני ראיות בבית הדין לעבודה**תקציר תוכן הענינים**

עמ'	נושא	עמ'	נושא
102כז	פסק הדין	5	כללי
126	הליכי בזיון	83	סעדים זמניים
134	הערעור	94	מהלך הדין
153	סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות	99	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה
		102א	

תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
	3. תביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)	5	כללי
(1)24	4. קשר רופף בין עילה לסעד?	5	תקנות בדבר סדרי הדין בבית הדין לעבודה
(1)ב24	סעד הצהרתי - ראה בהמשך הפרק, תחת הכותרת "פסק הדין".	5	הנחיות נשיא בית הדין הארצי
(2)ב24	פיצול סעדים - תקנה 26	6	השיטה האדברסרית והסטיה ממנה - העדר ייצוג, זימון עדים ובקשות וטענות מיוזמת בית הדין
124	תובענה ייצוגית - הפניה לפרק 10.15.9	16	החופש הפרוצדורלי בביה"ד - סעי' 33 לחוק
25	תביעה או הגנה נגזרת	ח6	פרשנות התקנות של בית הדין בהתאם לפרשנות התקנות בבתי המשפט
א26	ככלל אין להתנות קיום הליך בתשלום הוצאות	7	סמכות מקומית - בקשר לתקנה 3(א)1
	חייב תובע בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות המשפט ותוצאות הפרת החיוב		סמכות שיפוט בינלאומית, המצאה לשטחים ולח"ל ופורום נאות (וחסינות ריבון זר) 28
ב26	טענות חלופיות או סותרות בכתב טענות (וטענות חלופיות של פיטורים והתפטרות)	10ב	שינוי מקום השיפוט
ה26	תוכן כתב הגנה, צורתו ומשמעותו	10	שינוי מקום השיפוט בהליכים בהם נציגי ציבור או עובדים בבית הדין הם בעלי דין או עדים או קרובי משפחה שלהם?
27	הזכות לתבוע ופתיחת תובענה	10	העברת הדיון לבית-דין או לבית-משפט אחר, מחוסר סמכות - סעיף 79 לחוק ביה"מ
28	זכות תביעה לארגון עובדים ולגופים נוספים בענינים אישיים וקבוציים	13	אימוץ כללי סדר דין וראיות-לאחר התרעה
32	" המצאה " ו"הגשה" של כתבי-דין	17	אימוץ פקודת הראיות (וחקיקה קשורה) הפניה : לענין דיני ראיות, ראה בסוף הפרק.
37	פומביות הדין - דיון בדלתיים סגורות ואיסור פרסום	17	אימוץ תקנות סדר הדין האזרחי
א38	הכנת הדין ודיון מוקדם	18א	אימוץ ההליך "בקשה בכתב" (לשעבר "בקשה בדרך המרצה")
א38	קביעת הפלוגתות בשלב הכנת הדין	19	אימוץ "המרצת פתיחה" ו"טען ביניים"
	דחיה ומחיקה על הסף ותיקון כתבי טענות - תקנות 44 - 45 וסמכות טבועה (והפניות לענין אי-התייצבות וחוסר מעש)	20	אימוץ כתב תשובה לכתב הגנה
39	מעשה בית דין	20	אימוץ ההודעה לצד ג'
45	החלטת ביניים אינה יוצרת מעשה בית דין (ושינוי נסיבות)	20	כתב התביעה ותיאור העילה
א46	צירוף תובעים ונתבעים והחלפתם (וכן צירוף בשלב הערעור)	22	כימוי התביעה ותביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסיה)
א46		22	1. הפניות
		22	2. החובה לכמת את הסכום הנתבע - וקבלת מסמכים ממעביד

עמ' עמא	נושא	עמ' עמא	נושא
82	5. צו גד צדדים שלישיים (מנהל, מעביד לשעבר, המוסד לביטוח לאומי וחברת סלולר) - הפניה	47	איחוד דיונים - תקנות 6, 72(2) ו-120
א82	6. תביעה שמטרתה גילוי מסמכים	53	תיקון כתבי טענות - תקנה 41
א82	7. המועד בו ניתן לבקש צו לגילוי מסמכים - ובקשה חוזרת	א54	תיקון כתבי טענות ע"י "שינוי חזית"
ב82	8. היקף התערבות ערכאת הערעור בהחלטה בענין גילוי מסמכים	ב54	זניחת טענות
ג82	צו למתן פרטים נוספים - תקנה 46	56	התיישנות
ד82	מסירת שאלון - תקנה 46	57	טענות השתק, ויתור, פשרה ומניעות - הפניות
182	צו חיפוש ותפיסת נכסים וראיות (צו אנטון פילר)	57	בוררות ופישור - הפניות
83	סעדים זמניים	57	קיוזו או תביעה שכנגד - הפניות
84	סמכות בית הדין למתן צווים זמניים	57	עיצוב הליכים ו"הדבר תלוי ועומד" - הסכם בוררות, הליך משמעותי, הליך אזרחי, הליך פלילי, הליך פישור, פשיטת רגל, פירוק, הוצאה לפועל או אי-תשלום הוצאות
91	עקרונות לסעד זמני	62	ייצוג צדדים וייפוי כוח
92	ערעור על החלטה בדבר סעד זמני - הפניה	66	סדר הדין כאשר בעל דין אינו מיוצג
92	ערובה כתנאי למתן סעד זמני	71	זכות התערבות בהליכים - ארגון עובדים או מעבידים וארגונים נוספים
92	סעד זמני לבקשת נתבע	73	אי התייצבות לבידור התביעה - תקי' 49
93	חשיבות שיתוף נציגי ציבור בדין על צו מניעה זמני	ג74	הדין המהיר
93	הנחיות להגשת בקשות לצו זמני	ד74	מסמכים - גילוי, עיון וחובות הנפקה
	מהלך הדיון - סעיפים 18 (ד) ו- 33 לחוק בית הדין		א1. הוראות חוק ופסיקה המחייבות מעביד לנהל ולהנפיק מסמכים - דין מהותי
	שיקול דעת בית הדין בקביעת מהלך הדיון ודין מזורז (והפניות להנחיות לענין שינוי מועד הדיון; מהלך הדיון בעררים על החלטות ועדות; ותביעות לפי החוק למניעת הטרדה מינית)	ד74	ב1. הפניות להוראות חוק ותקנות המחייבות בעל דין לגלות מסמכים - סדר דין
א94	רציפות הדיון	75	ג1. כללי גילוי מסמכים בבתי הדין לעבודה, בבתי המשפט ולפי דיני המינהל הציבורי
א94	פיצול הדיון - הפניה	76	א2. הגשת בקשה ללא תצהיר תומך
א94	חובת קיום שלב "הוכחות" - הפניות	77	ב2. רלוונטיות, סודיות, פרטיות, איזון אינטרסים, וגילוי רחב
ב94	זכות דיונית לטעון, ולהגיש כתב תשובה או לסכם - לפני מתן החלטה או פסק דין	81	3. החובה לשמור מסמכים רלוונטיים
98	פרוטוקול הדיון - סעיף 68 לחוק ביה"מ	82	4. הכבדת הגילוי כשיקול במתן הצו
	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק		
ה100	שופט דן יחיד	99	הפניה לנוסח החוק
ה100	קיום דיון בהעדר נציג ציבור שהוזמן ולא בא - סעיף 22 לחוק	99	מותב שנקטע עקב סיום כהונה, פסילה, מחלה או פטירה
י100	מתן פסק דין והחלטות בהעדר נציג ציבור	ב100	שופט דן יחיד - סעיף 18(ב) והתוספת השלישית לחוק, ותקנה 42
102	החתימה על פסק הדין - הפניות		פסק דין אשר ניתן שלא כדין על ידי

הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

נושא	עמ' 102א	נושא	עמ' 102א
מבוא - תקנה 125 (והפניה לענין פגרות)	102א	צירוף מספר טעמים	102א
האבחנה בין מועד שנקבע בחיקוק לבין מועד שקבע ביה"ד - ואבחנה נוספת בין ארכה ראשונה לשנייה	102א	העדר התנגדות מטעם הצד השני	102טו
מועדיהן של "הגשה" ו"המצאה" - דברי הסבר והפניה	102ב	קיום הליך נוסף תלוי ועומד ב"אותו ענין" (במובן צר) שולל את הציפיה לסופיות (גם "טעם סביר" וגם פסק דין חלקי)	102טו
סדרי-דין וראיות בבקשה להארכת מועד	102ב	הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד - והעדר ציפיה לסופיות ההליכים	102יז
שיקולים שונים בקשר למועדים שונים (והפניה לענין הליכים קיבוציים)	102ג	האקטואליות של הטעם המיוחד	102יז
מועד שנקבע בחיקוק אחר - תחולת תקנה 125 (הלכה שנהפכה)	102ד	בעת הגשת הבקשה	102יז
הסתמכות על הלכות בתי המשפט הכלליים - וגישה סלחנית	102ד(1)	עיקוב בהסדרת ייצוג על ידי לשכת סיוע משפטי כ"טעם מיוחד"?	102יח
טעמים להארכת מועדים שאינם "מיוחדים" דווקא	102ה	איחור שנובע מהעדר ייצוג, מחילופי ייצוג או מחילוקי דיעות בין לקוח ועורך-דינו	102יח
טעמים להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור	102ו	שירות מילואים	102יח(1)
סופיות הדיון, הציפיה לה, וההסתמכות עליה	102ו	שכול	102יט
שלילת הציפיה לסופיות - הודעה לצד השני או הגשת בקשת אורכה מבעוד מועד (גם לערכאה לא נכונה)	102ו(2)	מחלה של אחד הצדדים או בא כוחו	102יט
סיכויי הערעור וחשיבות האינטרס של המאחר - שיקולים עקריים	102ח	חגים, חופשות ועומס עבודה - אינם טעמים מיוחדים	102כא
משך האיחור	102י(1)	מספר עורכי הדין המייצגים את המבקש	102כא
הגשת ערעור בטעות (במקום ברי"ע) במסגרת המועד להגשת ברי"ע כעילה להארכת מועד	102י(2)	הארכת מועד בקשר לפסק דין בדיון מהיר שלא צויין על גביו המועד להגשת ברי"ע - והגשה על פי מועד שנקבע בחוסר סמכות	102כא
נסיבות שאינן בשליטת המבקש לעומת רשלנות מצידו	102י(2)	הארכת מועד אשר נקבע בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין	102כב
טעות בדיון וטעות במנין הימים ובמועדים - ריכוך ההלכה	102יא	הארכת מועד להגשת בקשה לתיקון פסק-דין או החלטה אחרת	102כד
איחור שנובע מתקלה חריגה בדואר או באתר נט המשפט	102יג	הארכת מועד בקשר לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד וללא דיון לגופו של ענין	102כה
		הגשת בקשה לביטול פסק דין ובקשה להארכת מועד להגשת ערעור	102כז

פסק הדין

פסק הדין	102כז	פסק דין לפשרה ופסק דין מוסכם	108
פסק דין שלא נחתם	102כח	פסק דין המאשר פשרה - לצורך יישום סעיף 1(6) לפקודת בזיון ביהמ"ש	115
היקף פסק הדין	103	פסק דין הצהרתי - כללי	116
ככלל מוגבלים הסעדים לאלה שנתבעו בכתב התביעה	103	פסק דין הצהרתי בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.1.2	118א
הנמקת פסק דין והחלטה מהותית	104ב	פסק דין הצהרתי בנוסף על פסק דין בר-פועל (אופרטיבי)	118א
פסק דין בטל!	106		
איחור במתן פסק דין	107		
			10.15.1

עמ'	נושא	עמ'	נושא
118א	הוצאות משפט - התנהגות נאותה של עורך דין, דרכי טיעון קלוקלות והוצאות אישיות	118א	פסק דין הצהרתי כאשר ישנה דרך חילופית - ופיצול הדין
120ד	(קביעת גובה הוצאות המשפט בתובענות נגד המוסד לביטוח לאומי) - הושמט	118ד	מתן פסק דין הצהרתי למרות שנתבע סכום כסף
122	הוצאות משפט בתביעות של גמלאים	118ה	פס"ד הצהרתי ביחסים בין בר קצבה לבין החייב בתשלום
123	סרוב להגיע להסכמה בענין דיוני, או להסכים להצעת פשרה, אינם עילה לפסיקת הוצאות	118ו	מועדים למתן פסק הדין ואיחור במתן פס"ד
124	הוצאות משפט בהליכים בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.15.5	118ו(1)	תיקון טעויות והשמטות בפסק דין - סעיף 81 לחוק בתי המשפט
124	(לענין פסיקת הוצאות בתובענה ייצוגית, ראה בפרק 10.15.9 לקובץ, להלן).	118ט	הבהרת פסק דין - גם סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וגם סמכות טבועה?
124	הוצאות בתביעת חברים כנגד ארגון עובדים	118ט	פרשנות פסק דין לענין שכר ברוטו/נטו
124	הוצאות בתביעות בין ארגוני עובדים	118י(1)	הפסיקתה
124	הוצאות משפט שנשמטו - תיקון טעות - הפניה	118יא	ביטול פסק דין - הפניות
125	הטלת הוצאות בהליכי ביניים - זכות טיעון	118יב	עיכוב ביצוע פסק דין או החלטה (עד להכרעה בערעור)
125	עיכוב הליכים בשל אי-תשלום הוצאות - הפניה	120ב	ערובה לכיסוי הוצאות - הפניה
125	ריבית והצמדה - הפניה לפרק 1.4	120ב	פסיקת הוצאות משפט ושיקולים סוציאליים שבמשפט המגן-תקנות 113 - 116
125	סדר דין וראיות בעניינים עונשיים (הושמט)	120ג	פסיקת הוצאות כגינוי לבעל דין אך לא כעונש ולא כדוגמה?

הליכי בזיון

130	פס"ד שניתן בהסכמה - ביזויו ופיצוי מוסכם	126	הסעיפים החלים בביה"ד מפקודת בזיון בית המשפט - הפניה
132	בקשת צו בזיון כנגד צד ג'	126	סעד מעשי (אופרטיבי) - תנאי לקיום הליכי בזיון
133	בקשת צו בזיון בקשר להגבלת חופש עיסוק ופיטורים - שיקולי מדיניות	126	כללים דיוניים
133	על צו בזיון ואכיפה הקשור בשביתה - הפניה לפרק 10.2.5	128א	שיעור העונש-הכופה ושאלת צפיית פני העתיד

הערעור

		סדרי הדין בערעור - כללי	
134א	ערעור בהליך קיבוצי - סדרי דין - הפניה	134	התקנות בדבר סדרי הדין בערעור-הפניה
134א	ערעור בהליך פלילי - סדרי דין - הפניה	134	מועדים להגשת ערעור ולהגשת בקשת רשות ערעור
134ב	סמכויות ערכאת הערעור - הפניות	134	הארכת מועדים להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - הפניה
134ב	ערעור לערכאה לא נכונה, והעברת הדין	134א	
135	חיוב מערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות		

(המשך התוכן בעמוד 4א)

נושא	עמ'	נושא	עמ'
טענות ואסמכתאות חדשות בערעור	136(1)	התערבות בהחלטות דיוניות של בית הדין קמא ושל רשמת ביה"ד הארצי (והפניה לענין התערבות בגילוי מסמכים)	144
ראיות חדשות בערעור	136(1)	התערבות בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית (והסקת מסקנות שונות)	146
החזרת הליך לערכאה הדיונית או השלמת הדיון בערכאת הערעור	137	התערבות בפסיקת פיצויים	148ג
ערעור שכנגד	138א	ערעור על פס"ד בהסכמה או פסק דין המאשר פשרה - הפניה	148ג
זכות ערעור ורשות ערעור		התערבות בקביעת שעור הוצאות המשפט	148ד
מתן זכות ערעור - מבוא	138ג	ערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים	
תוצאות טעות בהליך - הגשת בקשת רשות ערעור במקום ערעור ולהיפך	138ג	הפניה לתקנות בדבר סדרי הדיון בבתי הדין לעבודה	149
צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור) , התשע"ח-2017 - הפניות והערת מערכת	138ג	מקורות זכות הערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים - הפניות	149
ככלל אין אפשרות לערער על החלטות ביניים בדיון מהיר	138ד	ערעור ב"דיון מהיר"	149
ערעור על החלטות ופסקי דין בקשר לבוררות	138ד	קביעת סעיף החוק החל על החלטת רשם - סעיף 27(א) או סעיף 27(ב)	149
האבחנה בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת" - דברי הסבר והפניה	139	ערעור מכוח סעיף 27(א) לחוק בית הדין לעבודה	150
שיקולים במתן רשות ערעור - סעיף 26(א)	139	ערעור מכוח סעיף 27(ב) לחוק בית הדין לעבודה	150
הפניה : לשאלה, אם להגיש בר"ע או להמתין לערעור, ראה תחת הכותרת הבאה.		ערעור על פסק דין של שופט אשר שמע את ההוכחות כרשם - סעיף 27(ב) לחוק	151
תפקידי ערכאת הערעור והיקף הביקורת הערעורית		רשות לערעור-שני על פסק-דין של רשם מכוח סעיף 27(ב) לחוק	151
תפקידי ערכאת הערעור ומידת התערבותה בהחלטות ופסקי-דין - מבוא	141	ערעור על החלטות רשם לפי סמכויותיו מכוח סעיף 27(ג) לחוק	152
האם להגיש בר"ע או להמתין לערעור? - תקנה 84 וסעיף 26(א) לחוק	142		
התערבות במתן צווים זמניים (וסעד זמני בערעור)	143		

סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות

סדרי הבאת ראיות ועדויות	7. משיכת תצהיר
- תקנה 51, סעיף 18(ד) ופרט (4) לתוספת הרביעית לחוק	
1. שינוי סדר הבאת הראיות	153
2. חובה לקיים שלב "הוכחות" וסמכות ביה"ד להתעלם מראיות, בהסכמת הצדדים	155
3. גביה מוקדמת של עדות	156
4. השלמת עדות, רענון זכרון, עדות הזמה, והחמצת מועדים	156
5. הגשת עדויות בתצהירים ועדות ראשית של בעל דין שאינו מיוצג	160
6. גביית עדות מרחוק (וידאו קונפרנס)	162א
הזמנת עדים, חובתם להשיב לשאלות, צווי הבאה והוצאותיהם	
הפניה : לענין צו לתפיסת ראיות (צו אנטון פילר), ראה בתחילת הפרק, לעיל, בסמוך לדיון בגילוי מסמכים ובשאלונים.	
1. הפניות (גם בענין מומחים רפואיים)	162א
2. החובה להעיד וצו הבאה	162ב
3. הגשת דרישה להזמנת העדים לבית הדין ומעקב אחר המצאת ההזמנה	162ג
4. שיקול דעת בית הדין בהזמנת עדים	162ד

עמ'	נושא	עמ'	נושא
179	5. שחרור מסעיף 80 לחוק הפרוצדורה העותומנית	164	4. עד שנדרש להציג מסמכים (מעביד לשעבר, הביטוח הלאומי, וחברת סלולר הנדרשת לפירוט שיחות או מיקומי מכשיר)
	חסיון ראיות, פרטיות וסודיות		5. שקילת מידת ההכבדה שתגרם לעד בשל חיובו בהבאת מסמכים
180	1. תחולת החסיונות הראייתיים בבית הדין	165	6. מטרת הזמנתו של עד - הטלת חיוב לגלותה
181	2. הגשת ראיות הפוגעות בפרטיותו של עובד מתדיין וצד שלישי - הפניות	166	7. הוצאות עדים
182	3. חסיון ראיות והשמירה על סודות מסחריים במהלך ניהול ההליך המשפטי	167	8. ביקורת ערעורית על החלטות בנושא הזמנת עדים
183	4. "חסיון" לעומת גילוי חלקי של ראיות		חקירה נגדית
	נטל ההוכחה ומשקל הראיות		1. הזכות לחקור עד בחקירה נגדית - ומשך הזמן המוקצה לה
183	1. כללי	168א	2. שאלת משקלם וקבילותם של תצהירים שלא מתאפשר לחקור בחקירה נגדית את נותניהם
184א	2. נטל ההוכחה - הפניות לחוקים ולדיינים מיוחדים	168ג	3. הזכות להתכונן לקראת חקירה נגדית
185	3. המשקל שיש לתת להימנעות בעל דין מהבאת ראיה	168ה	4. חקירה נגדית למומחה יועץ רפואי שמונה על ידי בית הדין - הפניות
186	4. הסכם ראייתי נסוג מפני הוראות דין כפיות (קוגנטיות)? - הפניה	168ו	5. התחמקות עד שהינו בעל דין, מלהשיב לשאלות בחקירה נגדית
186	5. תובע המבסס את תביעתו על ראיות הנתבע? - הפניה	168ז	6. הסכם דיוני להמנע מחקירות נגדיות - שאלת תוקפו
	חזקות		6. חוסר או פגם בחקירה נגדית - הצד הדיוני והתוצאה ההוכחתית
186א	הפניות	168ח	7. אי מתן רשות ערעור על החלטות הערכאה הדיונית בנושא חקירה נגדית של עד
186א	1. דוגמאות לחזקות שבעובדה		בית הדין לעבודה אינו קשור בדיני הראיות בהליכים אזרחיים - סעיף 32 לחוק
187	2. דוגמאות לחזקות שבחוק	168ט	
188	3. דוגמאות לחזקות שבפרשנות		ראיות לא רלוונטיות
	הוכחת מקורות משפט העבודה וידיעה שיפוטית (ידיעת הדיינים)		172
188א	א1. מהי ידיעה שיפוטית		קבילות ראיות
188א	ב1. הוכחת מקורות משפט העבודה	174	א1. מבוא
188ב	2. הוכחת הסכמים קיבוציים וידיעת דיינים בקשר להסכמים קיבוציים כלליים, פסקי המוסד לבוררות מוסכמת, וצווי הרחבה	174א	ב1. הסכמה או העדר התנגדות
191	3. לענין הגשת תקנות קרנות פנסיה וקרנות דמי מחלה כמוצגים	174א	ג1. סעיף 30 לחוק מבקר המדינה וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית
192	4. דוגמאות נוספות לידיעה השיפוטית של בתי הדין לעבודה (או להעדרה)	174ג	ד1. הגשת הקלטה ותמליל
196	5. היכרות עם הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים	174ד	2. קבילות עדות שמיעה
	(המשך בעמוד 5)	176	3. הגשת מסמך שלא באמצעות עורכו או מקבלו
		178	4. אי-קבילות ממצאי בדיקת פוליגרף